

Naša Minka na Gorenjskem.

Spisal *Juraj Pangrac.*

(Konec.)

V.

Pela pa je Minka tako-le:

„Poznam prečudno cvetko,
ki vedno zeleni,
nje toča, suša, slana
nikdar ne zamori,
prekrasna je
ko zlato solnčece.

Brez čudne te bi cvetke
bilò ljudem tako
kot zemlji, če bi solnce
ne grela je ljubò.
Ah, mila je
ko svetle zvezdice.

Sam Bogec jo je vsadil
v otrokovo srce —
in staršem z njo osladil
življenje trpko je.
Kak zove se?
Ljubav do mamice.“

Dobra tetka je še jokala, Minka je pa hitela praviti: „Gospodična Angela se je kar izmislila to pesemco, in potem sva jo peli. Ta pesemca je lepa, jaz jo prav rada pojem. Časih jo pojem kar tako na kratko:

Poznam prekrasno cvetko,
ki vedno zeleni...
Kak zove se?
Ljubav do mamice...

Gospodična Angela je velela, da moram peti nazadnje „ljubav do matere“. Pa jaz sem ji rekla, da je lepše „ljubezen do mamice“. — „Do mamice“ že smeš reči, „ljubav“ pa mora ostati, je odločila naposled gospodična, in zdaj pojeva tako: „Ljubav do mamice...“

„Ti Minka moja,“ je hitela dobra tetka; Minka pa je zdaj pogledala proseče tetki v oči in ji rekla: „Tetka, poslej naj visi mamina slika v spodnji hiši, da jo bom vedno gledala.“

Dobra tetka je prikimala. Iz prvega okvira na steni je odstranila podobo in dela mamino sliko vanj ter tako opremljeno obesila — v Minkino največje veselje — nad njeno posteljo v spodnji hiši . . .

Zdaj je hodila Minka večkrat na dan „mamo gledat“ in zdajpazdaj je tudi zapela: „Poznam prečudno cvetko . . .“ In ko je tako pela pred mamino sliko, so ji zaigrale solze v očeh, in nekaj jo je tiščalo, da ji je bilo tako čudno pri srcu. In ko je zapazila ob solnčnem zatonu staro mater na vrtu, ki je gledala na planine, je zaznala v svojem srcu neko novo čustvo, mehko in usmiljeno, ki mu pravimo — sočutje. In ko bi bila Minka že toliko razvita, da bi vedela, kaj ji pravzaprav je, bi brez dvoma stopila k stari materi, ji stisnila roko ter ji zaupala in jo tolažila: „Mamka, ne žalujte, glejte, tudi jaz trpim . . . Vi imate svoj zaklad zakopan v gorah, in tam se mudi tudi vaše srce; jaz pa imam svoje srce doma pri mami, očetu, Dori, ki so moj zaklad, moje vse . . . In ker ne moreva do teh zakladov, pa sva nesrečni in trpiva.“ — Toda Minka ni vedela, kaj ji je. Zato je le oddaleč gledala mater in je bila žalostna, in v tej žalosti ji je klicala usmiljeno in mehko: „Ubožica, ubožica!“ In tudi njena ročica je zgrabila za konec predpasnika in si brisala solzice, ki so ji tekle iz oči . . .

VI.

Nekega dne dobi teta vso objokano Minko pred mamino podobo. Pela je žalostno in otožno kakor tiček, ki mu ostrižejo peruti in ga potisnejo v kletko. In vedno iznova ji je vrelo iz grla:

„Poznam prečudno cvetko,
ki večno zeleni . . .
Kak zove se?
Ljubav do mamice . . .“

„Kaj pa ti je, srček moj?“ jo vpraša tetka vsa v skrbeh. In Minka ji odgovori: „Oh, tetka, jaz ne bom več tukaj, domov grem; pišite, da pridejo pome, meni je strašansko dolgčas.“

Dobri tetki se je Minka zasmilila, da so tudi nji stopile solze v oči. Zaželela si je, da bi ji v tistem hipu zrasle peruti, in nič bi se ne obotavljala, kar zletela bi z Minko črez hribe in doline in bi se šele ustavila tam, kjer ima Minkina mamica svoj dom. In rekla je: „Minka, utolaži se, takoj pišem, da pridejo pote.“

Tedaj pa se začujejo nagle stopinje odzunaj; skoro nato se odpro vrata, in z razprostrtimi rokami stopi v sobo — naša mama . . .

„Mama, mama,“ zavpije Minka vsa iz sebe in razprostre roke in zajoka od samega veselja na ves glas. Tedaj pa je že počivala Minka v maminem naročju, na maminem srcu . . . „Moja Minka, moja Minka!“ je hitela mama in pritiskala na svoje srce svojo hčerko, svoj solnček . . .

Teta je globoko v svojem srcu začutila kakor nek odmev pesemce: „Poznam prečudno cvetko . . .“ Vedela je, da je prišla mama po Minko. In milo se ji je storilo, da pojde zdaj Minka domov, saj ji je tako prirasla k

srcu. Pa je, vendar rekla, da si ji ni šla beseda rada z jezika: „Prav je, da si prišla, saj ne more dobra hčerka živeti brez matere . . .“

Pred odhodom je silila Minka teto: „Tetka, vi greste tudi z menoj.“ Pa teta ni mogla ostaviti doma, da bi šla z Minko. In ko je stric Janez zapregel in zavpil: „Zdaj pa le naglo na voz!“ — je Minka vzela od vseh slovo: od Bertke, Francke, stare matere, dekle, le od tete ne. In rekli so ji: „Kaj pa, od tete se ne boš poslovila?“ Pogledala je tedaj Minka tetko, pa povabila žalostno oči in nič se ni poslovila, ampak rekla je: „Tetka, pojdiva še v hlev.“ Stric Janez je že godrnjal, a s tetko sta že izginili v hlev. Poslovila se je Minka od žrebička, telička, jagnjeta, zajčka, putk . . . „Tetka, težko jih zapustim, prav težko; le pogledjte, kako me žalostno gledajo . . .“ Zdaj sta skočili še enkrat k stari materi, ki je danes zaradi bolehnosti ostala v postelji in od katere se je Minkina mamica tako težko poslovila kakor še nikdar prej, kakor da bi se poslednjikrat videli in si podali za vedno roko . . . „Še enkrat sem se prišla, mati, posloviti od vas,“ je rekla Minka, jo prijela za roko in jo gladila. In stara mati je vzdihnila: „Bog te varuj, vnučka moja!“ Razodeti ji pa ni hotela, kar je čutila v svojem srcu, da so ji ure štete, da pojde čez en teden ali dva . . . tudi ona — stara mati — domov, k očetu Minkine mamice, ki se že pripravlja, da ji pride naproti . . .

„Tetka, to vam rečem, stare matere mi ne smete zapustiti, jaz vem, da je ubožica,“ je rekla Minka, ko se je že poslovila od nje. In ko je teta prikimala, sta šli iz sobe. Pa na pragu se je še enkrat ozrla nazaj, da bi videla mater, a mati si je že z rokami zakrila obraz in gledala v duhu, kar se ima zgoditi kmalu. „Ne smete jo pozabiti, tetka,“ je še naročala Minka.

„Na voz, na voz!“ je vpil stric Janez že nevoljen.

„Tetka moja, jaz grem, a nič ne bodite žalostni; doma pregovorim očeta, mamo, in potem pridemo vsi gor, tudi Dora, in nič več ne pojdemo nazaj in medve bova vedno . . .“

„Na voz, na voz!“ je zavpil zdaj Janez že čisto nevoljen, da ni mogla Minka vsega povedati, kar je imela na srcu. In teta jo je tedaj vzdignila in položila na voz. Voz se je zazibal, in konj je zdirjal naglo dalje, da se še posloviti ni mogla Minka od tete; le z robcem je mahala dobri tetki v slovo, pa še to le nekaj trenutkov, zakaj voz se je kmalu skrnil za drevjem. Tedaj pa se stisne Minka k svoji ljubi mamicini in joka . . . Zakaj pravzaprav joka, tega bi izvestno ne vedela niti sama povedati. Morda je jokala, ker se je težko ločila od stričevih, posebno od dobre tetke in od ubožice — stare matere . . . Morda so pričale njene solzice, da čuti s staro materjo, ki se pripravlja na dolgo pot v večnost, k očetu, ki jo kliče z višav, s planin, kamor je tako rada obračala svoje oči . . . Ali pa so izražale te nedolžne solze neskončno radost in milobo njenega srca, da ima zopet enkrat svojo zlato mamico tako blizu sebe in je zdaj na potu k očetu, Dori . . . Pa naj že govore te solzice tako ali tako, to je gotovo, da je čutila tedaj v svojem srcu globoko pomen svoje ljube pesemce:

„Poznam prečudno cvetko . . .“

▷ Umetnik — slikar ◁